

M. M. KRJUKOV, L. I. KRJUKOVA

Principy otažení ekonomické dějstvitelnosti v dělových igrach

Nauka, Moskva 1988.

204 stran; cena 1 r. 70 k.

Modelování a simulace ekonomických jevů má celou řadu podob a jedné z nich je věnována i uvedená monografie. Jedná se v ní především o simulaci rozhodování a strategického chování účastníků ekonomických situací. Metoda, pro kterou angličtina používá termín "business games", ruština „dělovye igry“ a čeština patrně „manažerské hry“, je tu podrobně vyložena a diskutována, počínaje jejím významem pro ekonomickou praxi přes metodiku organizování manažerských her až po popis některých konkrétních typů takových her.

Kniha je rozdělena do šesti kapitol, z nichž čtyři jsou obecného teoretického zaměření a zbývající dvě jsou věnovány popisu konkrétních manažerských her. V první kapitole jsou manažerské hry obecně popsány, jsou rozebírány z různých hledisek a v posledním paragrafu této kapitoly je uvedena definice manažerské hry. Autoři zvolili formulaci, podle které je manažerská hra tvorbou herního schématu v průběhu neustálého přetváření dobrovolně přijatých pravidel.

Ve druhé kapitole jsou popsány a diskutovány výrazové prostředky manažerských her a je navržena jejich klasifikace a typologie. Třetí kapitola je pak věnována metodice tvorby, řízení a vyhodnocování manažerských her.

Na čtvrté kapitole s autory spolupracoval psycholog A. M. Ajlamazjan a manažerské hry jsou v ní rozebrány právě z hlediska psychologie chování jejich účastníků. Závěrečné dvě kapitoly jsou věnovány konkrétním hrám Hexagon a Tigr-2 (transportní hra). Obě jsou tu popsány včetně podrobných návodů pro jejich uspořádání a rozboru možných strategií.

Kniha je doplněna přílohami, v nichž jsou analyzovány konkrétní zkušenosti s realizací manažerské hry Tigr-2 a ukázána dokumentace nutná k průběhu a vyhodnocení této hry.

V knize je méně než minimum matematiky a informatiky (několik jednoduchých formulek v instrukcích pro účastníky hry Tigr-2, něco tabulek při popisu konkrétních her, pár nevelkých blokových schémat průběhu her jsou to jediné, co opticky připomíná matematiku). Z matematické teorie her čtenář v knize najde několik vágně užitých termínů, a to je vše. Převážná většina textu je věnována heuristickému výkladu. Manažerské hry jsou podrobně probírány z mnoha hledisek; je posuzována jejich použitelnost a význam pro praxi, uvedeny metodické a organizační pokyny pro jejich realizaci, popsány způsoby hodnocení jejich průběhu a výsledku. To vše slovně, bez využití matematického, kybernetického nebo informatického aparátu.

Čtenáři, pro které by recenzovaná práce mohla být přínosem, budou zřejmě patřit mezi praktické ekonomy, psychology, popřípadě pracovníky zabývající se přípravou a dalším vzděláváním řídicích kádrů. V anotaci knihy jsou mezi potenciálními čtenáři uvedeni také matematici. Ti ale v knize nenajdou ani svůj jazyk, ani povědomé metody a postupy.

Vcelku lze recenzovanou monografii o manažerských hrách přivítat jako poměrně ucelenou, podrobnou a dosti široce pojatou přehledovou studii o užitečné simulační metodě, potřebné zejména v současném období ekonomických změn. Je škoda, že neuspokojí matematicky orientovaného čtenáře, ale snad ho může alespoň upozornit na zajímavou oblast možných aplikací.

Milan Mareš